

Özür durumları

Mütehayyire rumuzlu bayan okuyucumuz: “İki buçuk ay önce ameliyat oldum. Ve sürekli kanama geçirdim. Şimdi şifâ buldum elhamdülillah. Sorularım şunlar:

1-Sürekli kan geldiği günlerde Şâfi mezhebine göre abdest alıp iki-üç namaz kılınabilir mi? Ki ben öyle yaptım. Şâfiîler ‘Olmamış; bizde de her namaz vaktinde abdest almalıydın’ dediler. Ben de şimdilerde oturarak namazlarımı kazâ ediyorum. Doğru mu?

2-Muâyenelerden sonra gusül abdesti almam gerekir miydi?

3-Ramazan’da bir gün öğle vaktine yakın niyet ederek oruç tuttum; sahîh olmuş mu? Ramazan’da niyet ne zamana kadar yapılır?

4-Nekâhet döneminde olduğum için farzları ayakta, sünnetleri ve kazâları ise oturarak kılıyorum. Sahîh oluyor mu? Çünkü ufak tefek günlük işlerimi ayakta yapabiliyorum. Namazda oturmam namazın sıhhatini etkiler mi?”

Öncelikle, değerli okuyucumuza Cenâb-ı Hak’tan âcil şifâlar dilerim.

1-Bir namaz vakti boyunca devâm eden ve kesilmeyen her türlü akıntı ve kanamalar, kişiyi dînen özürlü kılar. Hanefî, Şâfiî ve Hanbelî mezhepleri, özür sahibinin her vakit için ayrı abdest almasında görüş birliği içindedirler. Özür sahibi, aldığı abdestle aynı

vakit içinde dilediği kadar farz veya nafîle namaz kılabilir. (Şâfiî mezhebinde özür sahibi, bir abdestle dilediği kadar nâfile kılabilirse de, aynı abdestle yalnız bir farz namaz kılabilir.) Özür sahibi, vakit çıktığında ve yeni bir vakit girdiğinde abdesti bozulmamış olsa da, yeni bir namaz için yeniden abdest almalıdır. Meselâ öğle vakti abdest alan ve öğle namazını kılan bir özür sahibinin, ikindi vakti girdiğinde abdesti bozulmuş olur. İkinci namazı için yeniden abdest alması gerekir.

2-Muâyene olmak, gusûl abdesti almayı gerektirmez.

3-Ramazan'da; imsaktan sonra orucu bozmamış olmak şartıyla öğle vaktinden önceye kadar niyet yapmak mümkündür. İmsaktan önce niyet yapmak şüphesiz daha fazîletlidir.

4-Farz namazı ayakta kılamayacak kadar hasta olanlar, namazlarını oturarak kılarlar. Ayakta durmaya güçleri yettiği halde; başka bir hastalığın peydahlanmasından veya hastalıklarının artmasından ya da iyileşmenin gecikeceğinden korkanlar da namazlarını oturarak kılabilirler. Ancak sıhhî yönden ayakta durmalarında sakınca olmayan hastalar; bir yere dayanarak veya bir değnekten destek alarak da olsa ayağa kalkabiliyorlarsa, namazlarını ayakta kılmalıdır. İftitâh tekbiri alacak kadar bile olsa ayakta durmaya gücü yeten hastalar, gücü yettiği kadar ayakta kılmalıdır; sonra oturarak devam etmelidirler. Mezhepler bu konuda görüş birliği içindedirler. Sürekli akıntısı olan birisi, ayakta namaz kılması halinde akıntı devam edecek olur; oturarak namaz kılması halinde de abdestinin sağlam kalacağından, yani akıntının kesileceğinden emin bulunursa, namazını oturarak kılar.

Kendisinde bir namaz vakti süresince hiç akıntı meydana gelmeyen kişi, özrünün kesildiğini anlar. Ama ara ara da olsa damlalar devam ediyorsa, bu, özür hâlinin kesilmediğine işârettir. Özür devam ettiği müddetçe çamaşıra bulaşan özür kanı veya akıntısı, namazın sıhhatine zarar vermez. Namazı bitirene kadar elbisesi kirlenmeye devam edecekse, elbisesini değiştirmeye gerek yoktur. Ama eğer değiştirdikten sonra namaz süresince kirlenmeyecekse, elbisesini değiştirmelidir. Özür hâli bittikten sonra vücuttan gelen her hangi bir kan, akıntı veya sızıntının, elbiseye bulaşmasa da cildin cidarında görülmesi halinde, artık abdestin bozulduğuna hükmetmeli ve yeniden abdest almalıdır.

DUÂ

Ey Şari'-i Rahîm! Gücüm sönük; kudretim yok; nefsim terbiye edilmiyor! Hayatı zor kılma! Takdirâtını zor kılma! Zikrini zor kılma! Şükrünü zor kılma! Makbul ameli zor kılma! İhlâsı zor kılma! Güzel dinini zor kılma! Rızanı zor kılma! Lütfunu zor kılma! Rahmetini zor kılma! Âmin!